

UNTROS DE CONVERSA AMB

ADA
CASTELLS

Jordi Puntí

J.P. Jo ja tenia la idea d'escriure la història d'una dona que treballa a l'aeroport i, de tant en tant, es queda les maletes, i un dia vaig haver de fer una mudança internacional. Van venir uns turcs a fer la feina. Provenien d'Itàlia i anaven a Portugal. Ens van perdre una maleta. Al final, cansats com estaven, els vaig convidar a sopar. Em van explicar un munt d'històries de maletes perdudes. Aquí vaig lligar caps. També volia escriure una cosa que sí que tenia a veure amb mi: créixer sense germans. Crec que els fills únics ocupem el temps d'una manera diferent i d'aquí em va venir la idea de quatre germans que no es coneixen i comencen a escriure sobre un pare tarambana que abandona mares i fills.

A.C. Fa segles que es diu que Jordi Puntí està escrivint una novel·la. Com és que has trigat tant?

J.P. Per mi la novel·la existeix com a novel·la el dia que descobreixo que la veu narradora són els quatre germans parlant tots junts.

A.C. I es dirigeixen a algú concret.

J.P. Sí, al lector o, més ben dit, a l'espectador com si estiguessin fent un xou de monòlegs adreçat a un públic. De fet, ells mateixos diuen que aquestes pàgines els han estat vivint moltes hores de psiquiatre.

A.C. I a tu?

J.P. Sí, perquè no hi he anat.

A.C. Quan vas començar a escriure la novel·la?

J.P. A prendre notes vaig començar el febrer del 2003 i a escriure-la seriosament a partir del 2005. No esperava que fos tan llarga, però m'hi trobava còmode i em va anar creixent. M'hi anava implicant i els personatges m'anaven donant més i més joc. I això reconec que potser és part de la meva inexperiència, és a dir, no tenir la novel·la prou apamada. No crec que en el següent llibre que escrigui trigui tant perquè ara sé més cap on vull anar.

A.C. Aquí ens fas anar molt amunt i

avall. Per què has fet que els teus protagonistes siguin de països diferents?

J.P. M'agradava la idea d'escriure una novel·la que no passés només a Catalunya. Sembla que ens mirem massa el melic. Trobava interessant mostrar el contrast entre la Barcelona dels anys setanta i el París del maig del 68, el Londres del Flower power i que a Frankfurt discuteixin amb un estudiant de sociologia. Allí hi havia una efervescència cultural important. Aquest contrast alimenta la novel·la en molts moments.

A.C. Tu també t'has alimentat així en més d'una ocasió.

J.P. Sí, he viscut tres vegades, tres mesos, a Nova York; a Copenhaguen, a París, a Londres i molt a Munic perquè la meua dona treballa per a Munic i hi tenim un pis. Això fa que canviï la perspectiva.

A.C. Amb aquest llibre també has hagut de canviar la longitud. Acostu-

mat als contes, has fet la teua primera novel·la, i no és precisament curta.

J.P. Ara sé que escriure contes és molt fàcil, encara que quan en feia no m'ho pensava. És més fàcil perquè el resultat és més immediat. La novel·la llarga l'arrossega durant molt de temps i a vegades et fa perdre seguretat i perspectiva. De cop, dubtes. Vaig estar escrivint aquesta novel·la durant un parell d'anys sense saber com s'acabava i quan ho vaig saber va ser una altra novel·la. De tota manera, després d'aquest llibre, he entès que no tornaré a escriure res igual. Hi ha narradors que sempre fan el mateix llibre. Jo sóc de fer coses molt diferents. Em moc pels reptes.

A.C. Però diferents en la temàtica, vols dir.

J.P. Sí i en el to. *Animals tristos* era un llibre angoixant i aquest he intentat que no ho sigui gens. Pot canviar la mirada o el to o el gènere, però l'única cosa que no pot

canviar és l'estil, saber tenir una veu pròpia.

A.C. Com a excontista, com si diguéssim, no has renunciat a encabir històries que comencen i acaben dins de la història global del llibre.

J.P. Cert. Jo crec que això té a veure amb l'instint fabulador. En tot moment pots inventar històries i justificar-les gràcies a l'estil. Escriure és fer creïble un món que d'entrada no ho és. La literatura és enganyar donant gat per llebre.

A.C. Voreges els límits per fer creure coses ben casuals mentre el narrador va dient: "Aquestes coses passen".

J.P. Sí, és el que la gent diu quan t'explica coses que costen de creure. Si parem atenció ens adonem que contínuament passen coses increïbles.

A.C. Un se n'adona sobretot quan escriu. No deixa de ser casual que volguessis escriure d'algú relacionat amb maletes i al cap d'un temps, en la vida real, en una mudança te'n perdessin una.

J.P. I al final va aparèixer al cap d'un any, a Portugal.

A.C. I què hi teníeu?

J.P. Una càmera de cinema antiga. Ja la donàvem per perduda!

A.C. I per què parles de les trampes i els enganys?

J.P. Les coses no són mai com semblen. Hi ha una frase del Gil de Biedma que fa: "Pero también la vida nos sujeta porque no es como la esperábamos". Quedar-te objectes que no són teus és una manera de trencar el destí final de les coses. M'agrada molt com la gent dona sentiments als objectes i els carrega de significat. Un got és un got, però si hi vas beure un whisky que et va servir una senyora que t'interessava ja és una altra cosa. Al llibre hi ha tot de ressonàncies una mica simbòliques, encara que la paraula *simbòlic* no m'agrada.*

Narrador

El fins ara contista Jordi Puntí se'ns ha fet novel·lista i li ha agradat tant l'experiència que diu que el següent llibre també serà una novel·la. No sap de què anirà, el que sí que tindrem garantit és que evitarà l'excés de càrregues simbòliques perquè a ell li agrada deixar lliure al lector i que sigui ell mateix qui jutgi sense condicionaments morals. A *Maletes perdudes (Empúries)* ningú és jutjat, però hi ha truc: l'autor aconsegueix que un tarambana que abandona les seves famílies ens acabi caient simpàtic; si no, llegiu-ho i ja ho veureu.

FOTOS:
CRISTINA CALDERER